

JAKÁ ROZHODNUTÍ ČEKAJÍ ČESKÉ EUROPOSLANCE V LETECH 2014–2019?

Analytická studie think-tanku Evropské hodnoty
2013-09-16

ABSTRAKT

Na základě jednoduchého metodologického rámce tato studie přichází s katalogem klíčových témat, o kterých se bude rozhodovat v Evropské unii v následujících letech. Jsou to otázky, o nichž budou přímo či nepřímo spolurozhodovat poslanci, které si zvolíme ve volbách do Evropského parlamentu (EP) v květnu 2014. Podstatným prvkem je posílení role EP dle platné Lisabonské smlouvy ve volbě předsedy Komise, která bude následovat po ustavení nového parlamentu v červenci 2014. Volby do EP tak přeneseně mimo jiné rozhodnou o předsedovi Komise, jejích členech a dalších předních představitelích Unie.

Další balík důležitých témat tvoří neutěšený stav evropských ekonomik. Boj s nezaměstnaností nejen mládeže, vleklá krize eurozóny, neschopnost některých států dostát svým finančním závazkům a vynucená úsporná opatření tvoří prostor pro soupeření různých politických konceptů a návrhů řešení. Toto soupeření se odehrává jak na tradičním pravolevém politickém spektru, tak i na specifické štěpící linii mezi posilováním společných řešení nebo naopak preferováním národní úrovně. Stranou by nezůstane ani budoucí vývoj Společné zahraniční a bezpečnostní politiky, která by měla posílit vliv EU na globální úrovni, tak aby odpovídal její ekonomické síle. Podobně i spolupráce v oblasti energetiky a ochrany životního prostředí v sobě obsahuje mnoho kontroverzních témat s výraznými ekonomickými dopady. Volby do EP mohou rozhodnout o budoucím směru EU a bylo by chybou v kampani zůstat pouze u domácích témat.

SHRNUTÍ

Cílem této studie je zlepšit a tematicky vyprofilovat debatu před nadcházejícími volbami v květnu 2014, aby byla větší pozornost věnována evropským tématům. Na základě kombinace několika metod sběru dat tato studie shrnuje nosná témata pro následující funkční období Evropského parlamentu (EP). Mezi použité metody patří systematický monitoring agendy Evropské rady i publikovaných dokumentů Komise, materiály evropských stran či přímá komunikace se zahraničními think-tanky.

Z hlediska institucionálního vývoje je podstatné, že se volby do EP budou poprvé konat v rámci pravidel určených Lisabonskou smlouvou, která posiluje pozici EP při tvorbě nové Komise. Předsedu Komise schvaluje EP většinou svých hlasů na základě nominace Evropskou radou, avšak s přihlédnutím k výsledkům voleb do EP. Proto je v rámci posílení pojítka mezi občany členských stá-

tů a Unii snaha přijít s jednoznačným propojením mezi národními stranami a evropskými politickými stranami, které by měly v rámci předvolební kampaně představit svého kandidáta na předsedu Komise a jeho konkrétní program. Jinými slovy se jedná o „personalizaci“ voleb do EP na celoevropské úrovni a propojení s tvořením nové „evropské exekutivy“ – pozice předsedy Komise, ale i například Vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku („evropský ministr zahraničí“) a částečně i stálého předsedy Evropské rady. Pro volby do EP se jedná o významný posun od národní úrovně k celoevropskému formování budoucnosti EU.

Kromě institucionálních novinek je významným tématem pochopitelně ekonomika, konkrétně překonání ekonomické krize a návrat ke stabilizované ekonomice. Další postup v rámci hospodářské a měnové unie v boji s krizí eurozóny, otázka úsporných opatření, státních výdajů a růstu, to vše v kontextu boje s rekordními úrovněmi nezaměstnanosti (zvláště mládeže) vytváří ostré dělící linie, na kterých se můžou profilovat různé přístupy a politické programy. Mezi konkrétní návrhy pro budoucnost patří doplnění regulačního rámce pro finanční služby a bankovní unii či opatření na podporu poskytování dlouhodobého financování reálné ekonomiky, boj proti daňovým únikům, hlubší koordinace hospodářských politik v rámci tzv. Evropského semestru atd. Dalším přístupem je posilování jednotného trhu EU jako klíčové hnací síly růstu a zaměstnanosti v EU. Jak konkrétně řešit přetrvávající ekonomické problémy? To je ta správná otázka před kampaní pro volby do EP.

Mimo ekonomiky je důležitý vývoj i v oblasti tzv. prostoru svobody, bezpečnosti a práva, který se zabývá otázkami svobody pohybu, migrace a azylu, ochrany vnějších hranic, tedy citlivých témat, nad kterými rozhodně nepanuje shoda. Dále existují snahy rozpo-
hybovat Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku v oblasti vojenských kapacit, která by mohla přinést řešení složitých dilemat mezi potřebnou akceschopností vojenských jednotek a finančními úsporami. Rovněž existují návrhy na poskytnutí více pravomocí Vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, například by mohl být přímo zodpovědný za Sousedskou politiku EU. Cílem je posílit hlas EU jako celku na globální úrovni.

Opomíjena nebude ani oblast energetiky nebo životního prostředí, které se výrazně protínají v otázkách boje proti změně klimatu, který má také nemalé ekonomické dopady. Pro energetickou politiku samotnou zůstává jádrem problémů diverzifikace dodávek a dokončení plně liberalizovaného vnitřního trhu s elektřinou

a plynem, spojené s dobudováním potřebné infrastruktury. Jak ukazuje tato studie, evropská úroveň nabízí mnoho klíčových témat a problémů, na kterých se mohou jednotlivé strany i kandidáti výrazně profilovat. Je na nich i voličích, zda společně využijí tuto příležitost k celoevropské i národní debatě.

Tabulka 1. Klíčová témata EU pro následující období

Politici představitelé	Kandidát na předsedu Komise nominovaný eurostranami (přihlášení národních stran k eurostranám a jejich celoevropským programům)
	Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku
	Stálý předseda Evropské rady
Řešení ekonomické krize	Vývoj v eurozóně
	Úsporná opatření a zadlužené státy
	Bankovní unie
	Evropské iniciativy pro boj s nezaměstnaností (mládeže)
	Společné investice do konkurenceschopnosti
	Integrovaný rozpočtový rámec
Jednotný trh	Snižování regulační zátěže
	Obchodní dohody (EU-USA)
	Digitální agenda
	Vytváření sítí v EU
	Investiční plán pro EU
	Konkurenceschopnost průmyslu
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	Boj proti terorismu
	Zřízení úřadu veřejného žalobce
	Jednotný evropský azyl
	Regulace imigrace
	Ochrana vnějších hranic
	Jednotné evropské vízum
Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	Zavedení většinového rozhodování
	Jednotné zastoupení v mezinárodních organizacích
	Více pravomocí Vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku
	Sdílení a společné investice do vojenských kapacit
Budoucnost EU	Směřování k federalismu
	Přeměna Komise na „evropskou vládu“
	Priority rozpočet EU
Životní prostředí a energetika	Pokračování boje proti změně klimatu
	Diverzifikace dodávek energií
	Dokončení plně liberalizovaného vnitřního trhu s elektřinou a plynem

Úvod

Volby do Evropského parlamentu (EP) jsou obvykle v literatuře považovány za druhořadé národní volby, což mimo jiné znamená, že všichni zúčastnění mají tendenci jim věnovat menší pozornost, prostředky apod. než v případě prvořadých národních voleb.¹ Z pohledu občana a potencionálního voliče je důsledkem tohoto faktu to, že se volby do EP konají v podmínkách nízké informovanosti voličů, a to především pokud hovoříme o informacích relevantních k evropské úrovni vládnutí. Konkrétně je to zapříčiněno především tím, že politické strany a jednotliví kandidáti se často zaměřují na národní politická témata bez jakéhokoliv vztahu k Evropské unii (EU) a jen málokdy otevřeně vyjadřují názory na jednotlivá politická témata spojená s EU.

Stejně tak tištěná i audiovizuální média věnují volbám do EP méně pozornosti a prostoru než volbám do Poslanecké sněmovny. Pokud jim pozornost a prostor věnují, pak tomu často bývá v rámci méně prominentních pasáží či částí celkového zpravodajství (evropské volby se prostě s menší pravděpodobností dostanou na titulní stránku či do úvodních částí televizního zpravodajství). Toto by samo o sobě představovalo určitý nedostatek, ale ne zásadního charakteru. Dalším problémem je to, že když už se média evropským médiím věnují, zaměřují se na národní politická témata a na národní aspekty jednotlivých politických témat souvisejících s EU. Pokud jde o personalizaci evropských voleb, poté v rámci zpravodajství často převažují národní političtí aktéři na úkor samotných kandidátů na europoslance a jiných osobností funkčně spjatých s EU.

Pokud bychom měli složit všechny výše zmíněné nedostatky na straně politických stran, kandidátů i médií, které se týkají míry, do které jsou diskutována politická témata spjatá s EU, jako výsledek nám vyjde prostředí informačně nesrovnatelně slabší než v případě jiných voleb konaných v rámci ČR. A to i přesto, že z normativního pohledu je při demokratických volbách nezbytné, aby byla témata spjatá s danou úrovní vládnutí široce diskutována nejen během předvolební kampaně, za účelem usnadnění rozhodování voličů. Z praktického úhlu pohledu je jasné, že v současné moderní společnosti spoléhá většina voličů na média jako na hlavní zdroj informací, což snad ještě více platí pro volby do EP, právě proto, že EU je mnohem vzdálenější než národní stát a intenzita kontaktů občanů s ní je ne-

¹ Prvořadými národními volbami jsou u nás bezesporu volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

pochybně mnohem nižší než v případě kontaktů s národním státem.²

Pokud se na celou situaci podíváme opět očima občana a potenciačního voliče, který se rozhoduje, jestli jít k volbám do EP, pak dojdeme k závěru, že průměrný občan, který má z logiky věci méně intenzivní kontakt s EU a který má méně informací ohledně stran/kandidátů a jejich postojů k jednotlivým otázkám spojeným s EU z mediálních zdrojů, má notně sníženou možnost informovaného výběru. To v praxi znamená, že volič těžko může efektivně „potrestat“ ty kandidáty, o kterých si myslí, že jeho zájmy na evropské úrovni nezastávali kvalitně, protože o jejich práci má málo informací. Ze stejného důvodu to má volič stejně náročné, když se snaží nevolit, na základě předchozího působení kandidátů, ale chce si vybrat někoho, kdo by kvalitně reprezentoval jeho zájmy v následujícím funkčním období.³ Opět má málo informací jak od stran a kandidátů samotných, tak i médií na druhé straně.

Proto je potřeba se snažit před volbami do EP, tedy během kampaně vedoucí k těmto volbám, rozvířít diskuzi o aktivitách europoslanců v EP během uplynulého funkčního období (předmět druhé studie think-tanku Evropské hodnoty) a zároveň přijít s katalogem nosných témat pro následující funkční období EP, aby politické strany i kandidáti samotní mohli být konfrontováni otázkami týkajícími se těchto vybraných politických témat souvisejících s evropskou úrovní politiky. Platí tedy, že čím více podobných informací volič může získat, tím se snižují jeho volební náklady a je pravděpodobnější, že se ukáže u volebních urn.

METODY SBĚRU DAT

Protože nechceme, aby se tato studie stala seznamem náhodně vybraných evropských témat, která se v nejhorším případě nakonec ukážou jako úplně irelevantní, utvořili jsme škálu nijak sofistikovanych, ale poměrně rigorózních přístupů ke sběru dat. O těchto přístupech budou pojednávat následující pasáže textu, aby měl čtenář obrázek o tom, jakým způsobem byl katalog představovaných nosných témat pro následující funkční období EP sestaven. První zvolený přístup spočívá v monitoringu agendy a závěrů summitů Evropské rady, které se konaly v rámci posledních 18 měsíců. Evropská rada

složená z předsedů vlád či prezidentů členských zemí EU je jako instituce⁴ zodpovědná za určování obecného politického směřování Unie. Smlouva o EU (SEU) uvádí, že Evropská rada „dává Unii nezbytné podněty pro její rozvoj a vymezuje její obecné politické směry a priority“ (čl. 15 SEU). Evropská rada je povinna po každém svém zasedání předložit EP zprávu o jednání a každoročně písemnou zprávu o pokroku dosaženém Unií. Proto lze předpokládat, že důležité politické otázky týkající se budoucí podoby EU budou vždy projednávány na summitech Evropské rady, a dokumentace z nich pocházející je jedním z ideálních zdrojů informací o některých nosných tématech pro budoucí období.

Druhý přístup je podobný tomu prvnímu, s tím rozdílem, že se zaměřuje na Evropskou komisi namísto Evropské rady. Evropská komise je výkonným orgánem EU a zastupuje zájmy Unie jako celku, nikoli zájmy jednotlivých členských států. Z našeho pohledu nejdůležitějšími úkoly Komise jsou především stanovovat cíle a priority činnosti EU, a předkládat návrhy právních předpisů EP a Radě. Zasedání Komise nejsou veřejně přístupná, avšak program jednání i zápis z nich se zveřejňují. Komise dále vydává Zelené⁵ a Bílé⁶ knihy a další relevantní dokumenty (např. i každoroční „State of the Union“ – proslovy předsedy Komise). Třetí a čtvrtý přístup sdílí společnou logiku, stejně jako ji sdílí první a druhý přístup. Oba tyto přístupy spočívají v procházení materiálů politických stran, které představují hlavní aktéry agregace zájmů, jak na národní, tak na evropské úrovni.

Třetí přístup se proto zaměřuje na (výhledové) dokumenty Eurostran⁷, zatímco čtvrtý přístup se zaměřuje na české politické strany a jejich (výhledové) dokumenty spojené s evropskou úrovní vládnutí.⁸ Poslední dva přístupy nesdílejí společnou logiku, jako předchozí dvě dvojice přístupů. Pátý přístup spočívá v komunikaci s odbornými institucemi v ostatních členských státech. Vybrali jsme devatenáct významných think-tanků zabývajících se evropskou tematikou rozložených po celém území Unie a kontaktovali jejich odborníky se stejným dotazem. V rámci této žádosti jsme tedy oslovili jednotli-

2 Viz průzkumy veřejného mínění pravidelně publikované Evropskou komisí, známé jako Eurobarometr či přímo předvolební průzkumy veřejného mínění před volbami do EP, vydávané pod názvem Flash Eurobarometr.

3 V praxi jsou tyto dva distinktivní typy voličského chování vzájemně propojeny: vybrat vhodného kandidáta pro příští období se dá například na základě jeho výkonů v předchozím období.

4 Od Lisabonské smlouvy je Evropská rada považována za oficiální instituci EU. Předtím měla jen neformální status.

5 Dokumenty, z nichž vycházejí konzultace a které mají podnítit diskuzi.

6 Konkrétní návrhy Komise na opatření EU.

7 Tedy těch největších evropských politických stran.

8 Eurostrany budou před volbami do EP také připravovat tzv. Euromanifesty, tedy volební programy pro volby do EP. Proces plánování a přípravy Euromanifestů je již v plném proudu a předpokládáme přijetí těchto volebních programů proběhne v průběhu ledna či února 2014, podobně jako zveřejnění kandidátů na předsedu Komise.

vé instituce a jejich odborníky, a dotázali se jich na deset klíčových témat, která považují v současnosti za klíčová pro nadcházející, osmé funkční období EP.⁹ Poslední, šestý přístup, spočíval ve vyhledávání klíčových témat pro nadcházející volební EP přes vyhledávací moduly¹⁰ a doplňování chybějících témat do již vzniklého katalogu témat z předchozích přístupů. Na závěr je potřeba zmínit, že přes užití těchto šesti rozličných přístupů nelze zajistit, aby se tato témata stoprocentně promítla do následujícího funkčního období a všechna tvořila páteř tematických diskuzí. Zvolené metodologické přístupy nemohou zajistit, že nedojde k zásadním změnám v rámci politicko-ekonomicko-společenského vývoje v rámci EU, které by zásadně proměnily v budoucnosti diskutovaná témata.

KATALOG NOSNÝCH TÉMAT PRO OSMÉ FUNKČNÍ OBDOBÍ EP (2014–2019)

Volby do Evropského parlamentu v květnu 2014 budou prvními evropskými volbami, které se konají po dobu platnosti Lisabonské smlouvy.¹¹ Tento fakt má (či by alespoň měl) zdůraznit roli evropských občanů coby politického aktéra v EU také tím, že posiluje nejen legislativní pravomoci EP, ale i jeho roli při tvorbě nové Komise. V přímém spojení s volbami do EP jde o fakt, že článek 17(7) SEU uvádí, že „s přihlédnutím k volbám do Evropského parlamentu a po náležitých konzultacích navrhne Evropská rada kvalifikovanou většinou Evropskému parlamentu kandidáta na funkci předsedy Komise. Tohoto kandidáta zvolí Evropský parlament většinou hlasů všech svých členů. Nezíská-li potřebnou většinu, navrhne Evropská rada do jednoho měsíce kvalifikovanou většinou nového kandidáta, kterého zvolí Evropský parlament stejným postupem“.¹²

Ke konci loňské roku, v průběhu listopadu, vydal Evropský parlament návrh usnesení¹³, ve kterém vyzval

evropské politické strany (eurostrany) k tomu, aby nominovaly kandidáty na předsedu nové Evropské komise. Vybraní kandidáti by následně měli představit své „politické programy“ v jednotlivých členských státech Unie. Počátkem roku 2013 vydala Evropská komise jedno sdělení a jedno doporučení vztahující se k posílení demokratického charakteru voleb do EP.¹⁴ V rámci těchto dvou dokumentů navrhla Evropská komise čtyři hlavní způsoby, jak posílit pojítka mezi občany členských států a Unií skrze volby do EP. Tři z nich mají důležitost pro tento text:

- Národní politické strany, které představí kandidátku pro evropské volby, by měly během kampaně a před volbami jasně deklarovat, k jaké evropské politické straně jsou přidruženi.
- (Evropské) politické strany by měly uvést ve známost, jakého kandidáta na předsedu Evropské komise podporují.
- Během kampaně by měly politické strany jasně informovat o jejich kandidátovi na předsedu Komise a podrobně informovat voliče o jeho programu pro nadcházející volební období Komise i Parlamentu, a to především skrze jednotlivé typy tištěných, vysílaných i online informačních materiálů připravených pro kampaň.¹⁵

Nejvyšší političtí představitelé EU v následujícím období

Výše zmíněné návrhy Komise i Parlamentu¹⁶ mají za cíl posílit pojítka mezi občany členských států a Unií především tím, že obě instituce doufají v to, že budou zdůrazněna evropská témata, která jsou v sázce pro následující roky, podpoří se celoevropská debata o těchto nosných politických tématech a tím se snad zvýší tradičně nízká volební účast.¹⁷ Hlavním tématem očekávaným na všech

9 Seznam dotázaných institucí je k nahlédnutí v Příloze 1. Získali jsme celkem 7 odpovědí, tudíž byla míra návratnosti 37 %.

10 Jako je například Google, Bing apod.

11 Předchozí volby do EP se konaly v červnu 2009, přičemž Lisabonská smlouva, která byla podepsána již v roce 2007, vstoupila v platnost po druhém irském referendu a podpisu českého prezidenta až od 1. prosince 2009.

12 Podobnou klauzuli obsahuje i Prohlášení 11 přiložené k Lisabonské smlouvě, které uvádí, že „mají Evropský parlament a Evropská rada společnou odpovědnost za hladký průběh postupu vedoucího k volbě předsedy Evropské komise. Před rozhodnutím Evropské rady povedou tedy zástupci Evropského parlamentu a Evropské rady nezbytné konzultace v rámci, který považují za nejvhodnější. Tyto konzultace se zaměří na profil kandidátů na funkci předsedy Komise, přičemž se přihlédne k volbám do Evropského parlamentu v souladu s čl. 9d odst. 7 prvním pododstavcem.“

13 Návrh usnesení předložený na základě prohlášení Komise v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu o volbách do Evropského parlamentu v roce 2014 (2012/2829(RSP)); zpravodaj Carlo Casini za Výbor pro ústavní záležitosti.

14 Doporučení Komise ze dne 12. března 2013 o posílení demokratického a efektivního průběhu voleb do Evropského parlamentu (2013/142/EU) a sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Příprava na evropské volby konané v roce 2014: Posílení jejich demokratického a efektivního průběhu COM(2013) 126 final.

15 Simon Hix dokonce vyjádřil přání, že by mohla proběhnout živá televizní debata o klíčových tématech, která ovlivňují celou Unii: mělo by být euro zachráněno za každou cenu, měla by se omezit svoboda pohybu, měla by být podepsána dohoda o volném trhu mezi EU a USA? (viz. Hix, S., 2013. Why 2014 Could Be the First Genuinely 'European' Elections. *Europe Decides*. Brussels: Burson-Marsteller.

16 Nutno dodat, že zmíněné iniciativy byly v červnu 2013 doplněny o zprávu EP o zlepšení praktických opatření pro konání evropských voleb v roce 2014 (2013/2102(INI)); Zpravodaj: Andrew Duff za Výbor pro ústavní záležitosti.

17 Otázka je nakolik v realitě může být strategie, aby evropské strany nominovaly svého kandidáta na předsedu Komise a toho pak představovaly i na národní úrovni úspěšná. Pokud

frontách ve spojení s kampaní pro nadcházející volby do EP je **personalizace voleb**¹⁸. Ta vychází z předpokladu, že voliči budou považovat volby do EP za smysluplné klání a druhořadý charakter těchto voleb bude oslaben, pokud voliči uvidí jasné personální spojení mezi volbami do EP a tvorbou „unijní exekutivy“ a následujícím směřováním Unie. Doufejme tedy, že diskuze jednotlivých národních politických stran sdružených do evropských politických stran povede k vybrání kandidátů na předsedu Komise, aby tito mohli následně informovat o svých programech.

Ještě před tím je třeba konfrontovat domácí politické strany v předstihu před oficiálním výběrem kandidátů, s jakými osobnostmi přicházejí do těchto stranických pan-evropských jednání. Proto by otázka personalizace měla být zařazena jako téma pro diskuze s kandidáty na europoslance. Jak již bylo několikrát zmíněno, hlavním aspektem personalizace voleb do EP je výběr nového předsedy Komise navázaný na tvorbu budoucí „exekutivy EU“, který se v takovéto síle reálně objevuje v evropských volbách poprvé.¹⁹ V předchozích volbách měl výběr vždy spíše národnostně založený charakter. V následujícím období lze očekávat změnu kvůli faktu, že kandidáta na předsedu Komise navrhne evropská politická strana, která po volbách do EP získá nejvyšší počet křesel v Parlamentu. Tím dojde k transformaci charakteru procesu výběru směrem ke stranickému uvažování.

Výběr nového předsedy Evropské komise však není jediným aspektem personalizace voleb do EP: v sázce je nové vedení Evropského parlamentu a bude se hledat také nový kandidát pro pozici Vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. Dále

budou členské státy vybírat následovníka Hermana van Rompuye, jako předsedy Evropské rady, pravděpodobně se bude diskutovat o trvalém předsedovi eurozóny a teoreticky o předsedovi Ústavního konventu, který může být vytvořen od roku 2015. V kampani před volbami do EP se také mohou objevit další jména, a to jména potenciálních kandidátů na pozice, které nejsou přímo spojené s EU, v jejichž výběru by ale měl evropský kontinent hrát důležitou roli. V následujících letech se totiž bude vybírat nový Generální tajemník Severoatlantické aliance (tradičně vždy Evropan) a o něco později se bude hledat nový Generální tajemník OSN (při jehož výběru a logice rotačního systému má skupina východoevropských států, ze které Generální tajemník doposud nikdy nepocházel, velkou šanci získat tento post). I o těchto by se mohlo či mělo diskutovat během kampaně vedoucí k nadcházejícím evropským volbám.

Pojďme se ale nyní krátce zastavit u tří unijních postů: 1) Vysokého představitele, 2) Předsedy Evropské rady a 3) předsedy EP. Spolu s předsedou Komise se u všech těchto pozic budou muset vyvážit geografické, stranicko-ideologické, socio-ekonomické i genderové aspekty, přičemž hlavní dílkem skládky je předseda Komise. Jeho výběr bude ovlivňovat všechny další, nejvíce však samozřejmě kandidáta na post Vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. Nového předsedu Evropské rady budou samozřejmě vybírat členské státy a ne europoslanci, a proces jeho výběru je nejuzavřenější ze všech zmíněných unijních postů. Nicméně i tak by měly být politické strany již v předvolební kampani konfrontovány otázkami na jména potenciálních kandidátů na výše zmíněné pozice.

Řešení ekonomické krize

Dalším tématem, které se objevovalo v rámci všech námi aplikovaných metod sběru dat, je překonání **ekonomické krize** a návrat ke stabilizované ekonomice. Volby do EP budou prvním celoevropským testem veřejného mínění od doby, kdy vypukla, především v Řecku, současná krize v eurozóně a celé Unii, která způsobila ztrátu důvěry v euro konkrétně a EU obecně. Současná krize v eurozóně by mohla volbám do EP dodat opravdový evropský charakter do té míry, že budou muset být probírána řešení týkající se **hospodářské a měnové unie** (HMU). Jedna konfliktní linie se bude rýsovat kolem otázek, zda přesunout v této oblasti nové pravomoci na EU nebo je stáhnout zpět. Do ní se bude promítat druhá konfliktní linie utvořená kolem pravo-levé linie zahrnující otázky úsporných opatření, státních výdajů a růstu. Pokud se podíváme na současnou krizi z unijní úrovně,

existují jasně rozdílné členské státy s distinktivní domácí politickou tradicí a médií, která a priori oslovují voliče v rámci těchto států je stejně tak možné, že tato strategie má jen iluzorní možnost vzbudit pozitivní zájem voličů o evropské záležitosti skrze celou evropskou diskuzi o nové Evropské komisi (viz. například Piedrafita, S., 2013. Elections to the European Parliament and the trouble with vox populi. *EPIN Commentaries*. 1-3.).

18 Po přijetí zprávy o zlepšení praktických opatření pro konání evropských voleb v roce 2014 v červnu 2014 se zpravodaj zpracovávající tuto zprávu, Andrew Duff, nechal slyšet: „Dnes europoslanci ukázali, že se hodlají své nové role zvolit nového předsedu Komise zhostit se vším všudy. Jsme oddáni tomu vést kampaň o evropských tématech, přičemž jednotlivé strany budou vedeny kandidátem na následovníka José Barrosa. To bude personalizovat a drammatizovat volby do EP jako nikdy předtím“.

19 Zmínky o tomto postupu se objevují na evropské politické scéně již od počátku 90. let minulého století, v poslední době ho za svůj přijala a navrhla Future of Europe Group sestavená z ministrů zahraničí třinácti unijních států (viz Future of Europe Group, (2012). *Final Report of the Future of Europe Group*).

je jasné, že klíčovým prvkem při řešení současné krize je posílení či rozmělnění HMU.

Pokud jde o budoucnost hospodářské a měnové unie (HMU), je nyní obecně uznávána nutnost větší integrace v oblasti bankovního sektoru, fiskálních záležitostí i hospodářské politiky. Během posledních pár let bylo jako reflexe ekonomické krize v eurozóně/EU již mnoho kroků k posílení HMU učiněno. Evropská komise navrhla zavedení jednotného mechanismu pro řešení problémů v bankovní unii. Tento mechanismus by doplňoval jednotný systém dohledu, který po svém uvedení do provozu na konci roku 2014 zajistí, aby Evropská centrální banka (ECB) přímo dohlížela na banky v eurozóně i v jiných členských státech, které se rozhodnou připojit k bankovní unii. Cílem je dnes tedy dle mnoha hlasů vytvoření prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie. Z tohoto úhlu pohledu se jeví kombinace bankovní unie, fiskální unie a nezbytných prvků politické unie jako bezpečná základna pro vytváření udržitelného hospodářského růstu, zaměstnanosti a konkurenceschopnosti. Mezi konkrétní návrhy pro následující období patří:

1. doplnění regulačního rámce pro finanční služby a bankovní unii,
2. opatření na podporu poskytování dlouhodobého financování reálné ekonomiky,
3. akční plán boje proti daňovým podvodům a daňovým únikům,
4. návrhy týkající se retailového bankovníctví včetně transparentnosti u poplatků a zvyšování schopnosti spotřebitelů změnit banku,
5. rozvoj předběžné koordinace a podpory plánů členských států na reformu jejich hospodářské politiky v kontextu Evropského semestru²⁰, jakožto součást probíhajícího prohlubování správy hospodářských záležitostí EU,
6. vytvoření integrovanějšího finančního rámce s cílem obnovit poskytování úvěrů a zlepšit konkurenceschopnost,
7. návrhy týkající se daňových rájů a agresivního daňového plánování společností
8. a příprava právních předpisů upravujících systémová rizika týkající se nebankovních subjektů a stínového bankovníctví, a další opatření k posílení identifikace a prevenci rizik v rámci bankovních aktivit.

Pokud jde o hospodaření členských států, objevily se návrhy vytvořit integrovaný rozpočtový rámeček. Jako

cesta k tomuto integrovanému rozpočtovému rámci by měl být vytvořen:

- a) efektivní dohledový mechanismus na unijní úrovni s konkrétními pravomocemi pro instituce EU k dohledu na rozpočty a implementaci fiskálních politik členských států, aby se zajistilo, že členské státy dodržují evropská pravidla týkající se deficitů a míry zadlužení, na kterých se na unijní úrovni dohodly,
- b) měl by být prohlouben evropský mechanismus solidarity, přičemž někteří dokonce navrhuji kroky směrem ke sdílení suverénního rizika,
- c) posílení závaznosti koordinace ekonomických politik členských států ve vybraných oblastech ekonomiky, které jsou klíčové pro udržitelný ekonomický růst a zaměstnanost, a také pro stabilitu v eurozóně.

Jednotný trh EU

Tématem, které je s řešením ekonomické krize a posílením či oslabením HMU úzce spojeno, je otázka **jednotného trhu EU**, pro mnohé hlavního výdobytku evropské integrace. Toto platí dvojnásob ve spojitosti s nezaměstnaností (mládeže), protože jednotný trh zůstává klíčovou hnací silou růstu a zaměstnanosti v EU. V praxi je tedy třeba podniknout další kroky vedoucí ke snížení celkové regulační zátěže na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni, a zároveň vždy brát ohled na nezbytnost řádné ochrany spotřebitelů a zaměstnanců. Prohloubení vnitřního trhu zůstane prvořadým cílem i pro nadcházející roky. Počátek příštího roku tak bude zasvěcen podrobným diskusím věnovaným oblasti obchodu. V hlavních probíhajících jednáních, dvou a vícestranných, je v zájmu dosažení pokroku zapotřebí učinit jasná rozhodnutí. Mezi konkrétní oblasti, které by měly být debatovány v následujícím období, patří mimo jiné:

a) **digitální agenda** a dokončení jednotného digitálního trhu²¹, protože důležitost digitální agendy a inovační politiky se neustále zvyšuje. Jednotný digitální trh by měl být dokončen do roku 2015, jak již bylo dohodnuto.

S tím je také spojeno b) **vytváření sítí v EU**: pro budoucí pozitivní ekonomické vyhlídky Unie budou mít ústřední význam efektivní sítě, v jejichž rámci se pak nabízí:

1. využívat technologie k překonávání překážek mezi sítěmi, zajistit větší zabezpečení sítí a poskytnout spotřebitelům širší možnost volby,

²⁰ Roční cyklus koordinace hospodářských politik řízený Evropskou komisí.

²¹ Akt o jednotném digitálním trhu navazující na Akt o jednotném trhu II.

2. uvolnit celé široké pásmo pomocí aktivní politiky EU v oblasti spektra a vytvořit vhodný rámec k využití plného potenciálu tzv. „cloud computing“,
3. zahájit novou fázi jednotného evropského nebe,
4. sladit režimy DPH s cílem zabránit nerovnostem a usnadnit podnikání v přeshraničním elektronickém obchodě.

Další oblastí, která je spojena s efektivním fungováním jednotného trhu, je c) (nový) investiční plán pro EU: v současné hospodářské situaci je zásadně důležité obnovit běžné poskytování úvěrů ekonomice a usnadnit financování investic. Vzhledem k tomu, jaký význam mají pro ekonomiku malé a střední podniky zejména z hlediska tvorby pracovních míst, měla by opatření na podporu jejich financování představovat prioritu.

Poslední oblastí, která bude zmíněna v této studii ve spojení s jednotným trhem, je d) konkurenceschopnost průmyslu a průmyslová politika: především Evropská rada zdůrazňuje, že je důležité zvýšit konkurenceschopnost EU, jakožto místa výroby a investic. K tomu, aby se dal technologický vývoj a globální změny využít jako příležitost pro růst, jsou zapotřebí opatření, kterými se zvýší atraktivita investic do EU a podpoří její podnikatelský duch, aby mohly skutečně vznikat a rozvíjet se nové podniky, jako například:

1. nastavit nová pravidla státní podpory pro výzkum, vývoj a inovace,
2. zintenzivnit práci v oblasti norem, certifikace a označování,
3. modernizovat náš přístup k právům duševního vlastnictví,
4. podnitit a podpořit soukromé investice a přístup ke kapitálu, zejména pro malé a střední podniky,
5. vyvinout nový evropský přístup k obchodnímu selhání a platební neschopnosti. K tématu jednotného trhu lze také bezpochyby přiřadit posílení obchodu a investic se strategickými partnery, jakož i víceodvětvové spolupráce, mezi které patří zóna volného obchodu EU-USA, jejíž podepsání bylo debatováno během letošního roku a bude stále aktuální i v následujícím období.

Tématem, které se často objevovalo ve spojitosti s budoucností při sběru dat a kterým se zabýval i summit Evropské rady konaný v létě 2013, je **nezaměstnanost (mládeže)**. Nezaměstnanost mladých lidí, ale nejen pouze jich, je bezpochyby klíčovou otázkou, která tíží

členské státy skrze celou Unii.²² Řešení problému nezaměstnanosti, ať už přímými či nepřímými prostředky, je potřeba doprovodit konkrétními kroky namísto obecných frází. Kampaň před evropskými volbami skýtá pro tuto otázku dobrou příležitost, protože případné unijní iniciativy bude muset podpořit i tato instituce. Jednou z nejdůležitějších výzev, před kterou stojíme, je tedy řešení otázky nezaměstnanosti, přičemž prioritní musí být zejména podpora zaměstnanosti mladých lidí.

Jedním z klíčových kroků je, aby Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí byla plně funkční v prvním pololetí roku 2014. Jednou z hlavních priorit pro následující období je **vytváření pracovních míst**. V rámci této priority je třeba se převážně věnovat mladým lidem, kteří jsou nezaměstnaností značně postiženi. Například: je potřeba vzít též v úvahu dlouhodobý problém stárnoucí společnosti a potřebu vybavit občany EU „globálními“ dovednostmi, které budou základem rozvoje podniků, a tudíž i zaměstnanosti a naší budoucí prosperity. Podpora zaměstnatelnosti díky zdokonalení evropského trhu práce bude životně důležitá pro obnovení růstu, pro přizpůsobení zmírňujících opatření ve prospěch různých skupin, jako jsou zranitelné či vysoce kvalifikované osoby, a pro větší využití inovací v systémech vzdělávání a odborné přípravy, a ve službách zaměstnanosti. Obecně řečeno by mezi klíčové oblasti mohlo konkrétně spadat:

- a) zlepšení přístupu na trh práce pro zranitelné skupiny,
- b) rozšíření iniciativy pro mládež na oblast zaměstnanosti a mobility,
- c) usnadnění volného pohybu pracovníků,
- d) definitivní provedení/implementace balíčku sociálních investic.

Jak konkrétně na to? To je ta správná otázka před kampaní pro volby do EP.

Prostor svobody, bezpečnosti a práva

Často se objevujícím tématem v rámci aplikovaných metod sběru dat je problematika **prostoru svobody, bezpečnosti a práva**. Pod tento obecný termín spadá několik konkrétních návrhů, které se objeví, pokud se již neobjevily, v debatách napříč unijními členskými státy. S blížícím se koncem období, pro které stanovoval

²² Stačí připomenout členské státy EU s nejvyšší nezaměstnaností mladých lidí z letošního léta: Řecko 62,9 % Španělsko 56,1 % a Chorvatsko 55,4 % (viz Eurostat, (2013). „Unemployment statistics” – Statistics Explained (2013/9/2) [online]. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Unemployment_statistics#Youth_unemployment_trends [Accessed Access Date 2013].

Stockholmský program priority EU v prostoru svobody, bezpečnosti a práva, vyvstává otázka, jak bude v této problematice EU postupovat v následujícím období? Jasným cílem většiny členských států²³ je zachovat stávající *acquis* a pokročit v oblasti svobody pohybu, migrace a azylu, přičemž nový strategický dokument navazující na Stockholmský program bude probírán v roce 2014.²⁴

Mezi konkrétními oblastmi, které se objeví v diskusi, budou:

- a) zlepšení boje proti praní peněz a financování terorismu,
- b) zlepšení dostupnosti informací o zápisech v trestním rejstříku,
- c) zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce, jehož náplní práce bude ochrana finančních zájmů Unie, a jeho umístění v rámci institucionální struktury EU,
- d) jaderná bezpečnost²⁵ a návrhy týkající se pojištění odpovědnosti za jaderné škody,
- e) otázka unijního občanství, tedy návrhy vedoucí k odstraňování překážek bránících občanům EU ve využívání všech výhod, jež občanství EU nabízí.

V neposlední řadě se mohou objevit otázky týkající se dokončení jednotného evropského azylového systému a ochrany vnějších hranic. Lze předpokládat, že především euroskeptické síly budou vést v této oblasti kampaň především ohledně otázek migrace a kontrol na vnějších hranicích EU. Otázkou tak je, zda by měla například vzniknout „Evropská hraniční policie“ střežící vnější hranice EU či by měl být spuštěn projekt „Jednotného evropského víza“?

Společná zahraniční a bezpečnostní politikou EU

Na základě analýzy sesbíraných dat se jako dalším důležitým aspektem jeví oblast **obranu a vojenství, a to logicky převážně ve spojitosti se Společnou zahraniční a bezpečnostní politikou EU. Evropská rada se bude zabývat obranou, a to zejména rozvojem evropských vojenských schopností, přičemž důkladná diskuse by**

23 Zde je na místě zmínit především výjimky z části „*acquis*“ v této oblasti politiky, kterou mají Velká Británie a Irsko. Rozdíl mezi plně se účastnícími státy jsou samozřejmostí.

24 Oproti období, pro které byl Stockholmský program vypracován, však došlo k jedné změně. Článek 68 Lisabonské smlouvy, která ještě nevstoupila v platnost v době, kdy byl připravován Stockholmský program, určuje, že Evropská rada jako instituce je zodpovědná za vymezení strategických směrů pro legislativní a operativní plánování v rámci prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Charakter, délka a čas přijetí nového dokumentu je tak ještě nejistý (viz Lazarowicz, A. and Pascouau, Y., (2013). *The Stockholm programme: what's next?* Brussels.).

25 Především revize a případně úprava již existujících směrnic.

mohla proběhnout v druhé polovině roku 2013 a měla by zohlednit provázanost s průmyslovou politikou, výzkumem a inovacemi a vnitřním trhem. Předseda Komise Barroso v červenci 2013 prohlásil: „*Bez společné obranné politiky nebudeme mít ve světě potřebnou váhu. Abychom tuto politiku podpořili, musíme posílit náš obranný a bezpečnostní sektor. (...) Nadešel čas, abychom dělali více věcí společně a abychom se zavázali k větší spolupráci v oblasti obrany, a podnikli v tomto směru příslušné kroky.*“²⁶ Jinými slovy, objevují se tendence, které tvrdí, že je potřeba, aby měla společná obrana a bezpečnost ambicióznější cíle než je současné (a zatím nedotažené) sdílení vojenských kapacit („*pooling and sharing*“). Abychom opět zmínili několik konkrétních návrhů, o nichž se patrně bude rozhodovat v průběhu osmého volebního období EP:

- a) více většinového rozhodování v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU,
- b) jednotné zastoupení v mezinárodních institucích,
- c) implementace stálé strukturované spolupráce, která je umožněna v protokolu²⁷ přiloženém k Lisabonské smlouvě²⁸,
- d) zabránění jednomu státu blokovat iniciativy v této oblasti a rozpracování principu konstruktivní absence,
- e) opravdová společná obranná politika,
- f) či dokonce zavedení společné evropské armády.

Budoucí směřování EU

Dalším tématem, které okupuje evropskou veřejnou sféru či národní veřejné sféry členských států EU a které se objeví i v následujícím období, především pokud bude ustaven nový Ústavní konvent v roce 2015, je téma ***budoucího směřování EU*** ve smyslu jejího fungování a ***otázka institucionální reformy EU***. Pojdme se ale podívat na několik konkrétních návrhů, které již zazněly a určitě v budoucnu ještě zazní, a bylo dobré vědět, jak budoucí zástupci lidu v EU tyto otázky vnímají, protože povaha a institucionální nastavení Unie ovlivňuje to, jak EU pracuje a co dělá. Faktem také zůstává, že sou-

26 Evropská Komise: Konkurenceschopnější a efektivnější odvětví evropské obrany a bezpečnosti, IP/13/734 24/07/2013.

27 Protocol on Permanent Structured Cooperation established by Article 42 TEU.

28 Pojem *stálá strukturovaná spolupráce* označuje formu prohloubené spolupráce mezi některými členskými státy v oblasti obrany. V rámci této spolupráce se zúčastněné členské státy zavazují ještě intenzivněji rozvíjet své **obrné schopnosti** a poskytovat **bojové síly** na plánované mise. Příspěvky členských států jsou ostatně také předmětem pravidelného hodnocení Evropské obranné agentury.

časné fungování EU potřebuje vylepšit, pokud ne přímo opravit. Několik oblastí vychází ihned na mysl: Unie potřebuje posílit roli na světové scéně: Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku by například mohl být přímo zodpovědný za Sousedskou politiku EU, jeho role v oblasti rozvojové pomoci by mohla být posílena, mohl by být posílen jeho koordinační vliv a kapacita pro koordinaci dalších unijních institucí, úřadů a jiných aktérů.

Vždy se objeví otázka, zda více, nebo méně federalismu v EU, která je stále aktuálnější, jak ukazují nedostatečně integrované politiky členských států při existenci společné měnové politiky. V rámci Komise by mohl být zaveden systém „junior“ a „senior“ Komisařů v rámci specificky vytvořených portfolií, nebo by se mohl objevit návrh na posílení ECFIN komisaře, tedy komisaře zodpovědného za ekonomické a finanční otázky. Jako návrh na posílení legitimacy EU a dělby moci někteří navrhují přímo voleného předsedu Evropské komise, který by osobně jmenoval členy „evropské vlády“ nebo dal Evropskému parlamentu pravomoc navrhopvat legislativu či vytvořit druhou komoru EP, kde by seděli zástupci členských států. Často se objevuje otázka přehodnocení rozpočtu, jeho velikosti a prioritách, a zavedení skutečných vlastních zdrojů Unie. Především v průběhu současného a brzy končícího volebního období bylo téma unijního rozpočtu jedním z klíčových pro státy a europoslance ze zemí střední a východní Evropy.²⁹

Energetika a životní prostředí

Dalším tématem vycházejícím z použitých metod sběru dat je *energetická politika EU*. Otázka energetiky představuje velmi často diskutované téma na unijní úrovni, kterému se věnují jak Komise, Rada EU, Evropská rada, tak i Evropský parlament. Zaměření energetické politiky EU se dlouhodobě soustředí na tři hlavní cíle: Zabezpečení dodávek, což představuje především diverzifikaci přepravních tras, nejen protože poté, co se plynovod Nabucco i Nabucco West staly více méně mrtvými projekty, bude muset EU hledat alternativní přepravní trasy. Současně se týká i diverzifikace dodavatelů. Druhým cílem je konkurenceschopnost, pod níž spadají témata jako vytvoření plně liberalizovaného vnitřního trhu s elektřinou a plynem. Otázka vytvoření transparentního, funkčního a plně liberalizovaného vnitřního trhu s elektřinou a zemním plynem, je jedním z prioritních cílů a zároveň klíčovým předpokladem účinné energetické politiky EU. Konec roku 2014

byl původní Evropskou radou předpokládaný termín dokončení plně liberalizovaného energetického trhu, byl však posunut o jeden až dva roky nejen proto, že některé členské státy mají zpoždění s implementací unijní legislativy do národního práva.

V rámci druhého hlavního cíle, konkurenceschopnosti, je také důležité propojit přepravní trasy a přenosových soustav mezi členskými státy Unie tak, aby pokud možno do roku 2015 skončila veškerá izolace členských států od evropských plynárenských a elektrických sítí. Propojení národních infrastruktur, budování nových energetických sítí a posílení investic v této oblasti je *klíčovým* předpokladem účinného a efektivního fungování unijního trhu s energiemi, který zároveň přispěje k posílení energetické bezpečnosti EU. Třetím hlavním cílem unijní energetické politiky je udržitelnost. Pod tuto kategorii spadají témata jako je energetická účinnost, zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie, snižování emisí CO₂. S tím je také spojena energetická bezpečnost, a rozvíjení tzv. čistých technologií v tomto oboru. V neposlední řadě je potřeba reflektovat dopad vysokých cen energie a nákladů na energii, a mít přitom na paměti primární úlohu dobře fungujícího a účinného trhu a sazeb při financování investic. Lze proto očekávat, že právě zmíněná témata týkající se energetické politiky EU a pod ně spadající mnohá další dílčí témata, budou také klíčovými otázkami pro následující volební období EP.

Posledním tématem, které bude zmíněno v této studii, protože se často objevovalo v našem datovém souboru, je *životní prostředí a udržitelné využívání zdrojů*. Evropské hospodářství bude muset v budoucnu využívat zdroje účinněji a bude muset omezit emise skleníkových plynů. Postup v dané oblasti může rovněž uvolnit potenciál pro inovace, a tudíž i pro růst s přímým vlivem na prosperitu a zaměstnanost. Mezi klíčové oblasti, ve kterých bude v následujícím období potřeba učinit pokrok, patří:

- a) vymezení rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky, a tím poskytnutí
- b) dlouhodobé perspektivy pro investice po roce 2020,
- c) provedení revize směrnic o kvalitě ovzduší,
- d) umožnění rozvoje inteligentních energetických sítí a inteligentního měření, a navázat tak na závěry konference Rio +20
- e) a iniciovat technologické příležitosti k podpoře energetické účinnosti v odvětví dopravy.

V neposlední řadě je v oblasti životního prostředí důležitá otázka systému EU ETS (*Systém EU pro obcho-*

²⁹ Viz Frantescu, D. and Hix, S., (2013). *10 Votes That Shaped 7th European Parliament*. Brussels.

dování s emisemi). Tento systém je dnes prakticky mrtvý a bezesporu neplní funkci, kvůli které byl spuštěn. Je tedy otázkou pro budoucnost, jakým způsobem lze EU ETS reformovat, aby přispíval ke zvýšení investic u podniků do šetrných technologií a tím naplňoval svoji funkci?

ZÁVĚR

Protože se tradičně volby do EP konají v podmínkách nízké informovanosti voličů, je potřeba se snažit před volbami do EP, tedy během kampaně vedoucí k těmto volbám, rozvířít diskuzi ohledně aktivit europoslanců v EP během uplynulého funkčního období a evropských politických témat, která budou důležitá během následujícího funkčního období EP, abychom s nimi mohli konfrontovat politické strany a kandidáty. Tento text měl za cíl přijít s katalogem témat pro následující období, u kterých se očekává, že se objeví na unijní úrovni. Protože se dá očekávat, že kampaně pro volby do EP budou souhrnem nyní 28 národních voleb³⁰, je kvalita národních debat o evropských otázkách během kampaně z deliberativního pohledu klíčová. Témata zmíněná v této studii, a samozřejmě, že tento list není vyčerpávající, bychom během kampaně měli pokládat před jednotlivé politické strany a jejich kandidáty (nejen) na europoslance, a vyžadovat jasné odpovědi. Jen pak budeme moci v budoucnosti vyhodnotit, jestli kroky, které naši budoucí europoslanci podporovali, byly v souladu s tím, co tvrdili v kampani a proč jsme možná některé z nich volili.

REFERENCE

Eurostat, (2013). "Unemployment statistics" – *Statistics Explained* (2013/9/2) [online]. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Unemployment_statistics#Youth_unemployment_trends [Accessed Access Date 2013].

Frantescu, D. and Hix, S., (2013). *10 Votes That Shaped 7th European Parliament*. Brussels.

Future of Europe Group, (2012). *Final Report of the Future of Europe Group*.

Hix, S., (2013). Why 2014 Could Be the First Genuinely 'European' Elections. *Europe Decides*. Brussels: Burson-Marsteller.

³⁰ Ve volbách do EP stále kandidují národní politické strany a média s národním dosahem informují domácí veřejnost o evropských otázkách.

Lazarowicz, A. and Pascouau, Y., (2013). *The Stockholm programme: what's next?* Brussels.

Piedrafita, S., (2013). Elections to the European Parliament and the trouble with vox populi. *EPIN Commentaries*. 1-3.

PŘÍLOHA 1. SEZNAM OSLOVENÝCH INSTITUCÍ OHLEDNĚ TÉMAT NÁSLEDUJÍCÍHO OBDOBÍ

Barcelona Centre for International Affairs
<http://www.cidob.org/en>

Bruegel <http://www.bruegel.org/>

Centre for European Policy Studies
<http://www.ceps.be/>

Centre for European Reform <http://www.cer.org.uk/>
demosEUROPA <http://www.demoseuropa.eu/>

European Council on Foreign Relations
<http://ecfr.eu/content/about/>

European Policy Centre <http://www.epc.eu/>

Friends of Europe <http://www.friendsofeurope.org/>

Institute of International Relations <http://www.iir.cz/>

Istituto Affari Internazionali
http://www.iai.it/index_it.asp

Konrad Adenauer Stiftung <http://www.kas.de/>

Netherlands Institute of International Relations – Clingendael <http://www.clingendael.nl/>

New Direction <http://newdirectionfoundation.org/>

Notre Europe <http://www.notre-europe.eu/>

Open Europe <http://www.openeurope.org.uk/>

Stiftung Wissenschaft und Politik
<http://www.swp-berlin.org/>

Robert Schuman Foundation
<http://www.robert-schuman.eu/?lang=en>

Swedish Institute for European Policy Studies
<http://www.sieps.se/en>

The Lisbon Council <http://www.lisboncouncil.net/>

Jaká rozhodnutí čekají české europoslance v letech 2014–2019?

Analytická studie think-tanku Evropské hodnoty

2013-09-16

Autor:

Jan Kovář, hlavní analytik think-tanku Evropské hodnoty.

Na přípravě studie se podíleli členové Analytického týmu think-tanku Evropské hodnoty:

Vojtěch Dědek, Jan Krajník a Andrea Michalcová.

Doporučená bibliografická citace:

Kovář, J. (2013). Jaká rozhodnutí čekají české europoslance v letech 2014 – 2019?. Praha: Evropské hodnoty.

Studie byla vydána v souvislosti s konáním veřejné akce think-tanku Evropské hodnoty o volbách do Evropského parlamentu v roce 2014 „Jak se Češi utkají o křesla v Evropském parlamentu“. Obsah studie je výsledkem samostatné práce think-tanku Evropské hodnoty a názory či závěry v ní vyjádřené nepředstavují postoj žádné jiné instituce.

© Evropské hodnoty 2013

Evropské hodnoty jsou think-tank, který přináší kvalifikované názory na zásadní společenská témata a pojmenovává české zájmy v evropských a globálních souvislostech.

Od roku 2005 usilujeme skrze výzkumné a vzdělávací aktivity o informovanou a důstojnou veřejnou debatu zaměřenou na úspěch České republiky v Evropě a ve světě. Nevyhýbáme se složitým a dlouhodobým problémům. Podporujeme taková řešení, díky nimž bude Česko a Evropa svobodnější, silnější a bezpečnější. Jsme nevládní nezisková organizace, která není spojena s žádnou politickou stranou.

Vedle vlastní publikační činnosti – vydávání odborných monografií, studií, doporučení, glos a komentářů pro média – pořádáme semináře, konference a školení pro odbornou a širší veřejnost. Na svých akcích zprostředkováváme dialog mezi politiky, odborníky, novináři, podnikateli a studenty.

**ODPOVĚDNÉ VLÁDNUTÍ ● SEBEVĚDOMÝ ZÁPAD ● EVROPSKÁ INTEGRACE ●
VNITŘNÍ BEZPEČNOST ● VITÁLNÍ EKONOMIKA**

THINK-TANK EVROPSKÉ HODNOTY

Vltavská 12, 150 00 Praha 5

+420 210 088 877

info@evropskehodnoty.cz

www.evropskehodnoty.cz

facebook.com/Evropskehodnoty